

ІШКІ ТӘРТІП ЕРЕЖЕСІ
Астана қаласы әкімдігінің «Қасым Қайсенов атындағы
№ 27 мектеп–лицей» ШЖҚ МКК

2025 ЖЫЛ

« 8 » қаңтар 2025ж. №3 педагогикалық
кеңестің отырысында қарастырылды

« 20 » желтоқсан 2024ж. №27 мектеп-лицейінің
Қамқоршылық кеңесімен келісілді

ІШКІ ТӘРТІП ЕРЕЖЕСІ

**Астана қаласы әкімдігінің Қасым Қайсенов атындағы
«№ 27 мектеп–лицей» ШЖҚ МКК**

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ішкі қағидалар Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» №319-ІІІ Заңының 5-бабының, 12-3) тармағына, 34) тармақшасына, 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ «Педагог мәртебесі туралы» Заңына, Астана қаласы әкімдігінің 2024 жылғы 01 наурыздағы №476 01.01.2019 ж. қаулысымен және "Ішкі тәртіп типтік ережелерін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту Министрінің 2024 жылғы 28 тамыздағы № 227 бұйрығы және өзге де нормативтік құқықтық актілерімен бекітілген мектеп Жарғысына сәйкес әзірленді.

Осы Ереже Астана қаласы әкімдігінің Қасым Қайсенов атындағы «№27 мектеп – лицей» ШЖҚ МКК оқу процесіне қатысушылардың режимін, құқықтары мен міндеттерін реттейді (бұдан әрі Мектеп деп аталады).

1.2. Ереже оқушылардың сабақ уақытында, үзілістерде, Мектеп аумағындағы сыныптан тыс және мектептен тыс іс-шаралар кезінде, сондай-ақ басқа да орындарда оқу-тәрбие жұмысына байланысты іс-шаралар кезіндегі негізгі мінез-құлық нормалары мен ережелерін анықтайды.

1.3. Мектепте тәртіп оқушылар мен педагогикалық ұжымның адамдық қадір-қасиетін құрметтеу негізінде сақталады. Оқушыларға қатысты физикалық және (немесе) психикалық зорлық-зомбылық қолдануға жол берілмейді.

1.4. Осы Ереженің орындалуы мұғалімдер, Мектеп оқушылары және оқушылардың орта білім алуын қамтамасыз ететін ата-аналары (заңды өкілдері) үшін міндетті.

2. Тәрбие процесінің режимі

2.1. Оқу жылы бірінші қыркүйекте басталып, оқу бағдарламасына сәйкес аяқталады.

2.2. Оқу жылының, оқу аптасының ұзақтығын, каникулдардың мерзімі мен ұзақтығын мемлекеттік басқару органы басшылық бекіткен жыл сайынғы күнтізбелік оқу кестесімен белгілейді.

2.3. Оқу жылының ұзақтығы 34 апта, демалыстардың ұзақтығы оқу жылы ішінде кемінде 30 күн, ал жазғы кезеңде кемінде 8 апта болып белгіленеді. Бірінші сынып оқушылары үшін қосымша бір апталық демалыс белгіленеді.

2.4. Сабақ кестесі, сабақтардың ұзақтығы және олардың арасындағы үзілістер басшы бекіткен сабақ кестесімен және күнделікті жұмыс тәртібімен белгіленеді.

3. Білім беру процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері

3.1. Оқу процесінің қатысушылары оқушылар, мекеменің педагогикалық ұжымы және білім алушылардың ата-аналары (заңды өкілдері) болып табылады.

3.2. Мемлекеттік мекемеде оқитын оқушылардың құқығы бар:

- 1) мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкес сапалы білім алуға;
- 2) оқу жоспарына сәйкес баламалы курстарды таңдауға;
- 3) ақылы негізде өзінің бейімділігі мен қажеттіліктеріне сәйкес қосымша білім алуға;
- 4) ақпараттық ресурстарды тегін пайдалануға, оқулықтармен, оқу-әдістемелік кешендермен және оқу-әдістемелік кешендермен қамтамасыз етілуге;
- 5) мемлекеттік мекемені басқаруға қатысуға;
- 6) спорт, оқу, акт залдарын, кітапханаларды тегін пайдалануға;
- 7) өз пікірі мен сенімін еркін білдіруге;
- 8) өзінің адамдық қадір-қасиетін құрметтеуге;
- 9) ар-намысын, бостандығын, өз денсаулығын қорғауға;
- 10) оқудағы, ғылыми және шығармашылық қызметтегі табыстары үшін көтермелеу және марапаттау алуға.

3.3. Оқушылардың міндеттері:

- 1) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білімді, біліктілік пен практикалық дағдыларды, құзыреттілікті меңгеруге;
- 2) ішкі тәртіп ережелерін сақтауға, Жарғыда және білім беру қызметтерін көрсету туралы шартта көзделген өзге де талаптарды орындауға;
- 3) өз денсаулығыңызды күту, рухани және физикалық тұрғыдан өзін-өзі жетілдіруге ұмтылу
- 4) педагогикалық ұжымның, мемлекеттік мекеменің басқа қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін, білім беру ұйымының дәстүрлерін құрметтеу;
- 5) адал оқу және сабақтан себепсіз қалмау;
- 6) мемлекеттік мекеменің мүлкіне және техникалық құралдарына ұқыпты қарауға, қажет болған жағдайда сынып жиһазына ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргізуге, ал мүлік бүлінген жағдайда ата-аналарымен бірлесіп келтірілген зиянды өтеуге;
- 7) Жарғымен және ішкі тәртіп ережелерімен олардың құзыретіне жатқызылған бөлігінде Мемлекеттік мекеме қызметкерлерінің талаптарын сақтауға;
- 8) 1-ден 11-сыныпқа дейін мектеп формасын, екінші аяқ киім киюге, ұқыпты және әдемі жүру. Сабаққа (арнайы киімді қажет ететін сабақтардан басқа) тек мектеп формасымен бару. Арнайы киімді қажет ететін жаттығуларға (дене шынықтыру, көркемдік жұмыс және т.б.) тек арнайы киім мен аяқ киіммен бару;
- 9) барлық қажетті медициналық тексерулерден уақтылы өту.

3.4. Ата-аналар (заңды өкілдер) құқылы:

- 1) баланың тілектерін, жеке бейімділігін және ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру ұйымдарын таңдауға;
- 2) қамқоршылық кеңес арқылы мемлекеттік мекеменің басқару органдарының жұмысына қатысуға;
- 3) өз балаларының оқу үлгерімі, мінез-құлқы және оқу жағдайлары туралы ақпарат алуға;
- 4) на получение их детьми дополнительных услуг на договорной основе. психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңестерде өз балаларын оқыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша көмек алуға;
- 5) балаларына шарт негізінде қосымша қызметтер алуға.

3.5. Ата-аналар (заңды өкілдер) міндетті:

- 1) балалардың өмір сүруі мен оқуы үшін, денсаулығы мен қауіпсіздігіне жағдай жасауға, олардың интеллектуалдық, дене даму мен рухани дамуын қамтамасыз етуге;
- 2) Жарғыны және ішкі еңбек тәртібінің өз құқықтары мен міндеттеріне қатысты ережелерін сақтауға;
- 3) ата-аналар жиналысына қатысуға, қажет болған жағдайда оқу-тәрбие процесі бойынша жеке педагогикалық әңгімелесу үшін әкімшілік немесе педагогтардың шақыруы бойынша мемлекеттік мекемеге келуге және нақты педагогикалық көмек алуға;
- 4) балалардың білім беру ұйымындағы сабақтарға қатысуын қамтамасыз етуге;
- 5) өз балаларының мемлекеттік мекемеге келтірген материалдық зиянын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен өтеуге міндетті.

3.6. Мемлекеттік мекеменің педагогикалық қызметкерлері мыналарға құқылы:

- 1) педагогикалық қызметпен айналысу, кәсіптік қызмет үшін тиісті жағдаймен қамтамасыз етілу;
- 2) ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-эксперименталдық жұмыстармен айналысуға, педагогикалық практикаға жаңа әдістер мен технологияларды енгізуге;
- 3) жеке оқыту әрекетін жүргізуге;
- 4) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарын сақтай отырып, педагогикалық қызметті ұйымдастырудың әдістері мен нысандарын еркін таңдауға;
- 5) білім беру ұйымдарының алқалы басқару органдарының жұмысына қатысуға;
- 6) кемінде бес жылда бір рет, ұзақтығы төрт айдан аспайтын мерзімде біліктілігін арттыруға;
- 7) санатты арттыру мақсатында мерзімінен бұрын аттестаттаудан өтуге;
- 8) педагогикалық қызметтегі табыстары үшін мемлекеттік наградалар, құрметті атақтар, сыйлықтар және жеке шәкіртақылар түріндегі моральдық және материалдық көтермелеу алуға;
- 9) өзінің кәсіби ар-намысы мен қадір-қасиетін қорғауға;

10) педагогикалық өтілін сақтай отырып, ғылыми қызметпен айналысу үшін еңбек демалысын алуға;

11) мемлекеттік мекеме әкімшілігінің бұйрықтары мен нұсқауларына шағымдануға.

1.5. Мемлекеттік органның қызметкерлері міндетті:

1) мемлекеттік мекеменің Жарғысын, ішкі еңбек тәртібін, лауазымдық нұсқаулықтарды, қауіпсіздік ережелерін және жергілікті актілерін сақтауға;

Пән мұғалімдерінің міндеттері:

2) Кәсіби құзыреттілігі аясында тиісті теориялық және практикалық білімі мен педагогикалық дағдыларының болуы;

3) Мемлекеттік жалпы білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ету;

4) Оқушыларды адамгершілікке, ата-ананы құрметтеуге, этномәдени құндылықтарға, қоршаған ортаны құрметтеуге тәрбиелеу;

5) Оқушылардың өмірлік дағдыларын, құзыреттіліктерін, дербестіктерін, шығармашылықтарын дамыту;

6) Оқу-тәрбие процесінде оқушылардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету;

7) білім беру процесінде балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау үшін қажетті жағдай жасау;

8) Оқушылардың жеке қабілеттерін, қызығушылықтары мен бейімділіктерін зерттеу;

9) Мектепте білім беру процесінің барлық субъектілерінің, соның ішінде балалардың отбасыларының қатысуымен «Құндылықтарға негізделген білім беру» тұжырымдамасын енгізу.

10) Тәрбиеленушілер мен оқушылар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет пен академиялық адалдық қағидаттарын қалыптастыру.

11) Тізбесін білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітетін құжаттарды толтырады.

12) «Күнделік» электронды журналын уақтылы толтырып, сабаққа келмеген оқушылар туралы тиісті белгілер қою («Ж» - дәлелсіз себептермен болмауын белгілеу; «Д» - дәлелді себеппен болмауын белгілеу, «А» - ауру себебі бойынша болмауын белгілеу);

13) Ата-аналармен немесе оларды алмастыратын адамдармен ынтымақтасады.

14) Кәсіби дағдыларын, интеллектуалдық, шығармашылық және жалпы ғылыми деңгейін үнемі жетілдіріп отыру;

15) бес жылда кемінде бір рет аттестациядан өтуге;

16) Педагогикалық әдеп нормаларын сақтауға;

17) Оқушылардың және олардың ата-аналарының ар-намысы мен абыройын құрметтеуге;

- 18) Салауатты өмір салтын ұстану және оны студенттер арасында насихаттау;
- 19) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес медициналық тексеруден өтуге және профилактикалық екпелерді алуға.
- 20) Іскерлік киім үлгісін ұстану.
- 21) Мектеп оқушыларын түрлі олимпиадаларға, жарыстарға, шоу-бағдарламаларға, спорттық жарыстарға және басқа да іс-шараларға дайындау және оларға қатысқан кезде мектептің қауіпсіздік техникасы жөніндегі нұсқаулық журналына (директордың қауіпсіздік жөніндегі орынбасарының кабинетінде) қол қоюы қажет.

Пән мұғалімдеріне, сынып жетекшілеріне тыйым салынады:

1. Мектептің тиісті бұйрығынсыз мектеп оқушыларын түрлі олимпиадаларға, байқауларға, шоуларға, спорттық жарыстарға қатыстыру.
2. Оқушылардың ата-аналарынан (заңды өкілдерінен) ақша жинауға немесе қабылдауға, құнды заттарды алуға қатаң тыйым салынады; — ата-аналардан (заңды өкілдерден) алынған ақшалай қаражат, тауарлар немесе қызметтерін пайдаланып іс-әрекеттер жасауға.

Сынып жетекшілер міндетті:

22) Ауысымдық сабақтарды бастамас бұрын, бірінші фойеде өз сынып оқушыларын қарсы алу, себебін көрсете отырып, сабаққа келмейтін балалар туралы пән мұғалімдеріне хабарлау, сонымен қатар оқушылардың мектепке қатысуы туралы күнделікті ақпаратты (Google форматындағы кесте) толтырып, сабақты бастамас бұрын және әлеуметтік педагогке беру;

- 3 және одан да көп күн бойы дәлелді себепсіз сабаққа қатыспаған оқушылардың сабаққа келмегені туралы келесі әрекеттер алгоритмі бойынша материалдарды ұсына отырып ауысымдағы Тәрбие ісі жөніндегі директордың орынбасарына дереу хабарлау:

- себепсіз сабаққа қатыспаған оқушының ата-анасымен (заңды өкілімен) әңгімелесу хаттамасы; ата-аналармен (басқа заңды өкілдермен) WhatsApp хат алмасуының скриншоты; ата-аналардың түсіндірме хаттары;

- оқушыға мінездеме;

- оқушының үйіне немесе пәтеріне бару актісі (пәтерге немесе үйге барар алдында сынып жетекшісі ата-аналарға немесе басқа заңды өкілдеріне хабарлайды);

- мектеп директорының атына жазылған баяндау хат;

- Егер бала дәлелді себеппен сабақтан қалса, мектеп директорының қабылдау бөліміне мына құжаттарды әкелуі керек:

- іс-шаралардың басталуына 3 күн қалғанда тиісті құжаттарды (оқушының жарыстарға, конкурстарға, олимпиадаларға және басқа да мектептен тыс іс-шараларға қатысуы туралы хабарлама хаты);

- ата-анасының мәлімдемесі;

- пән мұғалімдерін және директордың сәйкес ауысымдағы тәрбие ісі жөніндегі, оқу ісі жөніндегі орынбасарларын оқушының сабақтан босатылуы туралы бұйрықпен таныстыруы қажет;

- Оқушы ауырған жағдайда оның ата-анасынан (заңды өкілінен) баланың ауырғаны туралы қолхат алу және ол сауыққаннан кейін емдеу мекемесі берген ауру туралы анықтама береді.

22) сабақтарды аяқтағаннан кейін оқушыларды негізгі кіреберіске дейін шығарып салу. 1-5 сыныптарға ата-анасының еріп жүруінсіз мектепке және үйге қайтатын оқушылардың ата-аналарынан қолхат алу;

24) 9 және 11-сыныптар бойынша жұмысқа орналасу туралы есеп беруді (15 қыркүйекке дейін) және бітірушінің белгілі бір жоғары оқу орнына немесе колледжге оқуға қабылданғанын растайтын анықтаманы уақытылы тапсыру;

25) эпидемиологиялық жағдай ушыққан жағдайда сынып оқушыларының бетперде киюін (соның ішінде қосалқы бетперденің болуын), дене қызуын өлшеп, тиісті органдардың басқа да санитарлық талаптарын сақтауын бақылау;

26) оқушы өз сыныбынан басқа мектепке кеткен кезде мектеп директорының жалпы білім беру, оқушылардың қозғалысы және ЖОББ мәселелеріне жетекшілік ететін орынбасарларымен бірлесіп, осы оқушының мектепке келу талонында көрсетілген мектепке келгенін тексереді;

27) оқу жылында бір рет мектептің тәрбие жоспарына сәйкес жалпы мектепшілік ашық іс-шара өткізу;

28) 5-ші жұмыс тоқсанындағы орта мектепте каникул кезінде және жазда балалардың бос уақытын сапалы өткізуді ұйымдастыру;

29) сыныптағы тәртіп бұзушылықтарды (сабаққа келмеу, жанжал және т.б.) анықтаған кезде мектеп директорының атына оларды шешу бойынша атқарылған жұмыстар егжей-тегжейлі баяндалған түсіндірме хат жазу.

30) Оқушылардың ата-аналарынан (заңды өкілдерінен) ақша жинауға немесе қабылдауға, құнды заттарды алуға қатаң тыйым салынады; — ата-аналардан (заңды өкілдерден) алынған ақшалай қаражат, тауарлар немесе қызметтерін пайдаланып іс-әрекеттер жасауға қатаң тыйым салынады;

Әлеуметтік педагогтердің міндеті:

- сынып жетекшілерінен күнделікті сабаққа қатысу туралы ақпаратты (Google пішініндегі кесте) жинау, сынып жетекшілерінің жиынтық кестені уақытылы толтыруын қадағалау, оқушылардың сабаққа қатысуын бақылау және үнемі келмейтін оқушыларды анықтау.

- Әр аптаның дүйсенбі және сәрсенбі күндері тиісті ауысымдардың тәрбие ісі жөніндегі директордың орынбасарларына себепсіз 3 және одан да көп күн сабаққа бармаған балалардың тізімдерін ұсыну.

- сынып жетекшісімен бірлесе отырып, оқушының пәтеріне, үйіне бару және сабаққа қатыспаған балалар туралы ақпарат жинау актісін жасайды және іс-әрекет алгоритмі бойынша материалдарды тиісті ауысымдағы тәрбие ісі жөніндегі директордың орынбасарына береді.

- 3 және одан да көп күн сабаққа қатыспаған студентпен профилактикалық әңгіме жүргізу (қажет болған жағдайда педагогикалық психологтардың қатысуымен).

- 10 күн және одан да көп себепсіз сабаққа қатыспаған оқушы анықталса, кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі инспектордың қатысуымен кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі кеңес отырысын өткізу.

- себепсіз 10 және одан да көп күн бойы сабаққа келмеген балалар туралы Астана қаласының білім басқармасына және құқық қорғау органдарына жазбаша хабарлау;

- қажет болған жағдайда құқық қорғау органдарымен бірлесіп, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың алдын алу бойынша кешенді шараларды жүйелі түрде жүргізу.

4. Оқушылардың мінез-құлқының жалпы ережелері

4.1. Оқушылар сабақ басталардан 10-20 минут бұрын Мектепке келіп, сырт киімдерін белгіленген жерге қалдырып, ауыстырылатын аяқ киімдерін киеді.

4.2. Кешігіп қалған оқушыларды күзетші немесе кезекші мұғалім тексереді.

4.3. Оқушылар сабақтың басталуына 10 минут қалғанда сыныптарына көтеріліп, алдағы сабаққа қажетті барлық оқу құралдарын (кітаптар, дәптер, күнделік, қалам) дайындайды.

4.4. Оқушылар сынып жетекшісі немесе пән мұғалімі белгілеген жоспарға сәйкес сыныптағы орындарына отырады.

4.5. Оқушылар сабақ кестесіне сәйкес пәндер бойынша дайындалған үй тапсырмасымен мектепке келеді.

4.6. Оқушылар мектепке мектеп формасымен келеді.

4.7. Бейнелеу өнері сабағында ұлдарда жұмыс халаты, қыздарда алжапқыш, бас киім болуы шарт.

4.8. Оқушыларға мектеп аумағында сырт киіммен жүруге рұқсат етілмейді.

4.9. Мектеп оқушылары үлкенге ізет, кішіге қамқорлық танытады. Оқушылар үлкендерге, үлкендер кішілерге, ұлдар қыздарға жол береді.

4.10. Оқушылар мектеп мүлкін күтіп ұстайды, өзінің де, басқалардың да мүлкіне ұқыптылықпен қарайды және оның зияны үшін материалдық жауапкершілікте болады. Оқушыларға қабырғалар мен жиһаздарға жазуға, мектеп жиһаздарын, кеңсе жабдықтарын және басқа да мектеп мүлкін дұрыс пайдаланбауға, сызып тастау, сындыру, т.б. Мектеп мүлкіне зақым келтіруі мүмкін әрекеттерді орындауға тыйым салынады;

4.11. Оқушылар мектепте тәртіпті сақтайды, заңға қайшы әрекеттерге бармайды. Заңсыз әрекеттерге мыналар жатады:

- Қол тигізу, қорқыту, ұрып-соғу.

- Қорқыту, бопсалау.

- Моральдық тұрғыда мазақ ету: қорлайтын лақап аттарды қолдану, ұлттық және әлеуметтік ерекшеліктеріне байланысты кемсіту, физикалық кемістіктерді атап көрсету.

- Әдепсіз сөздер.

- Бопсалау, ұрлық.

- Жеке адамның ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін жалған ақпаратты тарату.

4.12. Білім беру ұйымдарына және олардың аумағына әкелуге тыйым салынған заттардың тізбесі:

1) атыс қаруы, оның ішінде травматикалық, газдық, пневматикалық, сигналдық, электрлік және қару мен оның құрамдас бөліктеріне құрылымы жағынан ұқсас бұйымдар:

- жеке құрылымдық элементтері мен механизмдері немесе атыс қаруына тән сыртқы белгілері бар, бірақ нысанаға тигізуге арналмаған объектілер (құрылыс құралдары, сигнал беру құралдары);

- жойқын әсері радиоактивті сәулеленуді және биологиялық әсерлерді қолдануға негізделген қарулар мен объектілер;

- бұзушы әсері электромагниттік, жарықтық, жылулық, инфрадыбыстық немесе ультрадыбыстық сәулеленуді пайдалануға негізделген объектілер;

- қаруға және оның құрамдас бөліктеріне, снарядтарға, жебелерге арналған оқ-дәрілер;

- жоғарыда аталған қару түрлеріне еліктейтін заттар.

2) тесу, кесу, соғу, ұсақтауға арналған, өнеркәсіптік құралдар, оның ішінде:

- барлық үлгідегі пышақтар, ұстаралар немесе ұстараның жүзі (білім беру ұйымдарының аумағында орналасқан жатақханаларда пайдалану жағдайларын қоспағанда), садақтар, арбалеттер, айырсадақ, балталар, қылыштар, барлық үлгідегі медициналық скальпельдер (оқу орындарында пайдалану жағдайларын қоспағанда), жебелер, сүңгілер мен найзалар, мұз балталар, металл жұлдыздар, сойылдар, кастеттер, нунчакилер;

- оқу процесінде, оқуды ұйымдастырудың өндірістік-шаруашылық мақсаттарында пайдалану жағдайларын қоспағанда, шегелер мен бекіткіш болттарды соғуға арналған өндірістік құрылғылар, тесу немесе кесу заттары ретінде пайдаланылатын өндірістік құралдар;

- медициналық шприцтер («Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21579 болып тіркелген) (бұдан әрі – ҚР № ДСМ-175/2020)) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген № 026/у нысаны дәрігерлік-консультациялық комиссияның қорытындысы болмаған жағдайда);

3) оқ-дәрілер, жарылғыш және жанғыш заттар, химиялық және улы заттар, оның ішінде:

- жарылғыш заттардың немесе құрылғылардың, аэрозольдық бояулардың, скипидарлардың көшірмелері немесе симуляторлары;

- отшашулар, кез келген нысандағы алаулар, пиротехникалық заттар;

- сіріңкелер, оттықтар;

- құрамында улы және лакримациялық заттар (көзді жасаурататын, бұрыш) бар газ патрондары;

- психоактивті заттар (есірткі, басқа да уландырғыш заттар);

- темекі бұйымдары, оның ішінде қыздырылған темекі бар өнімдер, кальяндық темекі, кальян қоспасы, темекіні жылыту жүйелері, электронды тұтыну жүйелері және оларға арналған сұйықтықтар.

2. Білім беру ұйымдарында және олардың аумағында қолдануға тыйым салынған заттар мен заттардың тізбесі*:

1) сабақ кезінде (әскери, арнаулы оқу орындарын, және Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жанындағы сот төрелігі академиясын қоспағанда) ақпаратты беру функциялары бар ұялы байланыс құрылғылары (пейджер, планшеттер, смартфондар, iPad (Айпад), iPod (Айпод), плейерлер, модемдер (мобильді роутерлер));

2) дәрілік заттар, (ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген № 026/у нысаны бойынша дәрігерлік-консультациялық комиссияның қорытындысы негізінде медициналық себептер бойынша тағайындалған дәрілік заттарды және әскери, арнаулы оқу орындарының және Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жанындағы Сот төрелігі академиясының аумағын қоспағанда).

Ескерту:

*Білім беру ұйымдарының оқушылары мен тәрбиеленушілері үшін;

*Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды (балаларды) қоспағанда.

4.12. Мектепке немесе оның аумағына кез келген мақсатта алкогольдік сусындарды, ойын карталарын немесе улы заттарды немесе уларды әкелуге немесе қолдануға болмайды.

4.13. Өзінің және басқалардың өмірі мен денсаулығына қауіпті әрекеттерді жасау.

4.14. Оқу процесіне қатысы жоқ баспа өнімдерін мектепке әкелуге немесе таратуға болмайды.

4.15. Сіз мектепке бағалы заттарды, ақшаны, қымбат ұялы телефондарды және т.б. әкеле алмайсыз, олардың қауіпсіздігін оқушы өз бетінше қамтамасыз ете алмайды. Мектеп олардың сақталуына жауап бермейді.

4.16. Тыйым салынады:

- Сабақ уақытында мектептің демалыс орындарында жүруге.

- Мұғалімнің рұқсатынсыз сыныптардың кілттерін алуға, сыныпта өзіңізді оқшаулауға және рұқсатсыз терезелерді ашуға.

4.17. Оқушылар сабақ біткенге дейін рұқсатсыз Мектептен шыға алмайды.

- Егер оқушы денсаулығына немесе отбасылық жағдайына байланысты міндетті сабақтар аяқталғанға дейін үйіне баруы керек болса, оған сынып жетекшісінің немесе оны алмастыратын адамның жазбаша рұқсаты қажет.

4.18. Сабаққа немесе жоспарланған жалпы мектепішілік іс-шараларға дәлелді себеппен келмеген жағдайда, оқушы сынып жетекшісіне медициналық анықтаманы немесе ата-анасының (занды өкілдерінің) сабаққа келмеу себебі туралы түсіндірме хатын көрсетуге міндетті.

4.19. Сабақты босатудың дәлелді себептері:

- 1) жеке ауруы (анықтама ұсынылады);
- 2) Дәрігерге бару (анықтама беріледі);
- 3) Жеке қатысуды талап ететін отбасындағы төтенше жағдайлар (ата-аналардың (заңды өкілдердің) өтінішімен расталған).

Сабақты себепсіз босату немесе кешігіп келу тәртіп бұзушылық болып саналады.

5. Сабақта өзін-өзі ұстау ережелері

5.1. Мұғалім сыныпқа кірген кезде, мұғалім сәлемдесуді қайтарып, отыруға рұқсат бергеннен кейін оқушылар амандасады және отырады. Студенттер сабақ кезінде сыныпқа кірген кез келген ересек адаммен дәл осылай амандасады.

5.2. Сабақ барысында шу шығармау, сабаққа қатысы жоқ әңгімелерге, ойындарға және басқа да мәселелерге көңіл бөлмеу, жолдастарыңызды сабақтан алаңдатпау керек.

5.3. Егер оқушы мұғалімге сұрақ қойып, мұғалімнің сұрағына жауап бергісі келсе, ол қолын көтереді.

5.4. Сабақ кезінде мұғалімнің рұқсатынсыз сыныптан шығуға тыйым салынады. Шұғыл жағдайда оқушы қолын көтеріп, мұғалімнен рұқсат сұрауы керек.

5.5. Оқушыларға тыйым салынады:

- Сабақ барысында дыбыс жазу және ойнату құрылғыларын, ұялы телефондарды, ойнатқыштарды, электронды ойындарды пайдалануға.
- Мектеп компьютерлеріне компьютерлік ойындарды (бағдарламаларды) әкеліп орнатуға.
- Мектеп әкімшілігінің рұқсатынсыз Интернетті пайдалануға.

5.6. Сабаққа кешігіп қалған жағдайда, оқушы кабинеттің есігін қағып, кіріп, сәлемдесіп, кешіккені үшін кешірім сұрап, отыруға рұқсат сұрауы керек.

6. Үзіліс кезінде, сабаққа дейін және сабақтан кейінгі тәртіп ережелері

6.1. Оқушылар үзіліс уақытын демалу үшін пайдалануы керек.

2.2. Үзіліс кезіндегі оқушының міндеттері:

- Жұмыс орныңызды тазалап, реттеп, сыныптан шығу.
- Мұғалім мен мектеп қызметкерлерінің талаптарын орындау.
- Үзіліс кезінде, сабаққа дейін және сабақтан кейін оқушы сыныпта, спорт залдарында, акт залдарында, шеберханаларда мұғалімсіз болмауы керек.

6.3. Үзіліс кезінде оқушыларға тыйым салынады:

- Терезе саңылауларының жанында және ойынға жарамсыз басқа жерлерде баспалдақтар мен дәліздер бойымен жүгіруге.
- Терезе алдында отыруға, терезелерді ашуға және ашық терезелердің жанында тұруға.
- Баспалдақ қоршауларына отыруға, тұруға, баспалдақ қоршаулары бойымен қозғалуға
- Өртке қарсы есіктер мен электр қалқандарын ашуға, электр сымдары мен шамдарды ұстауға.
- Есік құлыптарының тұтастығын және қалыпты жұмысын бұзуға.

- Әдепсіз сөздер мен ым-ишараны қолдануға, айғауға, шулауға, басқалардың демалуына кедергі келтіруге.
- Бір-бірін итеруге, күш көрсетуге, әртүрлі заттарды лақтыруға.
- Өмір мен денсаулыққа қауіпті ойындар ойнауға.
- Мектеп ғимаратында және аумағында темекі шегуге.
- Алкогольді ішімдіктер мен есірткілерді қолдануға.

7. Мектеп формасына және оқушылардың сыртқы келбетіне қойылатын талаптар

7.1. Оқушы күнделікті мектеп формасын киюге міндетті.

7.2. Мектеп формасы ыңғайлы, іскерлік стильде, ұқыпты, таза, үтіктелген болуы керек.

7.3. Киім стилі – іскерлік, классикалық.

Мектепке арналған киім костюмдік немесе тоқылған матадан жұмсақ тондарда жасалуы керек. Костюм «асты қара, үсті ашық түсті» деген талапқа сай болуы керек. Киім үлгілері қатаң болуы керек, найзағайсыз, қосымша қалтасыз, спорттық стильдегі атрибутикасыз, көптеген жылтыр элементтер және басқа да бөлшектерсіз болуы тиіс.

7.4. Мектеп формасы күнделікті және спорттық болып бөлінеді.

Күнделікті форма:

Ұлдар, жігіттер

- қара көк түсті екі немесе үш бөліктен тұратын костюм; ерлер жейдесі (жейде), аяқ киім;
- күрте, қара көк шалбар, ерлер жейдесі (жейде), аяқ киім.
- кәдімгі ақ көйлек немесе жұмсақ түсті көйлек,
- мектеп логотипі бар қарапайым қою көк түсті түймелі күрте.
- Қыста, төмен температура кезінде ұл балаларға қара көк түсті пуловер, джемпер, жилет киюге рұқсат етіледі.

Қыздар

- қара көк түсті костюм, оның ішінде күрте немесе кеудеше, күртешесі бар жейде немесе көйлек); шалбар немесе белдемше, сарафан; кәдімгі ақ көйлек.
- көз тартатын аксессуарлары мен бөлшектері жоқ қою көк түсті күрте (қынама бел, ұзын жаға), шалбар, белдемше немесе тізеден 5 см ге дейін ұзындықта қою көк сарафан;
- көйлектің матасынан тігілген жейде, водолазка (тік жаға)
- бір түсті шұлықтар - дене түстес, қара; өкшесі мен ұшы жабық аяқ киім.
- мектеп логотипі бар қарапайым қою көк түсті түймелі күрте.
- Қыста, төмен температура кезінде кеудеше мен қара көк түсті күрте киюге рұқсат етіледі.

Спорттық киімдер:

Спорттық формаға футболка, спорттық шолақ шалбар, спорттық шалбар (костюм), спорттық аяқ киім кіреді. Спорттық формалар «асты қара-үсті ашық түсті»

талабына сай болуы керек, ақ футболка, шолақ шалбар қара түсті болуы керек. Форма ауа райына және дене шынықтыру сабағының өтетін жеріне сай болуы керек.

Бұқаралық спорттық іс-шараларға қатысу үшін бас киімдерді (қалпақ, бейсболка және т.б.) сатып алу ұсынылады. Спорттық костюмдер тек дене шынықтыру сабағында және спорттық шаралар мен жарыстарда киіледі.

7.5. 1 - 11 сынып оқушыларының барлығында екінші аяқ киім болуы керек. Ауыстырылатын аяқ киім таза және іскерлік стильде болуы керек.

7.6. Оқу уақытында келесі киім мен аяқ киім үлгілерін киюге тыйым салынады:

- спорттық киім (спорттық костюм немесе оның бөліктері);
- белсенді демалысқа арналған киімдер (шолақ шалбарлар, таңбалары бар футболкалар мен жейделер және т.б.);
- жағажай киімдері;
- ашық көйлектер, юбкалар және блузкалар, оның ішінде селдір кірістірулері бар киімдер;
- төмен мойын көйлектер мен блузкалар (кеуде ашық, іш киім көрінеді және т.б.);
- кешкі көйлектер;
- көйлектер, футболкалар, жеңсіз блузкалар (күртешесіз);
- мини юбка (юбка ұзындығы тізеден 5 см жоғары);
- іштің немесе арқаның бір бөлігін ашатын тым қысқа блузкалар;
- былғарыдан, пальто матасынан жасалған киім;
- тығыз киілетін шалбар, көйлектер, белдемшелер;
- спорттық аяқ киім (соның ішінде экстремалды спорт пен ойын-сауыққа арналған);
- жағажай аяқ киімдері (тәпішкелер);
- «кантри» стиліндегі аяқ киім;
- биік платформадағы массивтік аяқ киім;
- кешкі аяқ киім (банттармен, қауырсындармен, үлкен әшекеймен, жарқын кестемен, жылтыр маталармен және т.б.);
- шамадан тыс биік өкшелі аяқ киім. Қыздар үшін өкшенің рұқсат етілген биіктігі 5 см (5-9 сынып), 7 см (10-11 сынып) артық емес.
- киім-кешек пен аяқ киімде өте қанық түстер, жылтыр жіптер немесе назар аударатын экстраваганттық бөлшектер болмауы керек.

Шаш үлгісі:

- қыздардың ұзын шашын өру, орташа ұзындықтағы шашын қыстырғышпен байлау;
- ұлдар мен жас жігіттердің шашын дер кезінде алу керек (классикалық шаш үлгісі);
- Шамадан тыс назар аудартатын шаш үлгісіне, ашық, табиғи емес реңктерге бояуға тыйым салынады.

- ұл балаларға сақал қоюға тыйым салынады, егер оның бетінде жасыруды қажет ететін кейбір кемшіліктер (мысалы, тыртықтар) болмаса немесе медициналық мекеме тағайындаған аллергиялық қарсы көрсетілімдер болмаса.

Маникюр және макияж:

1. Гигиеналық, түссіз маникюр ұсынылады.

2. Тыйым салынған:

- сәндік маникюр;
- ашық түстердегі дизайнмен сәндік маникюр (сызбалар, ринстондар);

3. Ашық, қанық түстерді қолданатын кешкі макияж нұсқалары;

2.7. Киім үлгісінде үлкен моншақтарды, кулондарды, сақиналарды немесе сырғаларды пайдалануға тыйым салынады.

2.8. Пирсингке тыйым салынады.

2.9. Ассоциалды бейресми жастар бірлестіктерінің рәміздері бар аксессуарларға, сондай-ақ психоактивті заттар мен заңсыз мінез-құлықты насихаттайтын аксессуарларға тыйым салынады.

2.10. Осы Ережеде белгіленген іскерлік үлгідегі киімдерді кию тәртібі мектептің 1-11 сынып оқушылары үшін әр оқу жылының 1 қыркүйегінен 25 мамырына дейін міндетті болып табылады.

8. Мектепке келетін ата-аналардың (заңды өкілдердің) ережелері.

Осы Қағидалар білім беру процесінде балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, тәртіп пен тәртіпті сақтауға, санитарлық-эпидемиологиялық нормаларды сақтауға бағытталған. Осы Ережелер барлық ата-аналар (заңды өкілдер) үшін міндетті болып табылады. Осы Қағидаларды сақтамау әкімшілік шараларды қабылдауға негіз бола алады.

8.1. Ата-аналарға және басқа адамдарға мектеп әкімшілігімен немесе мұғалімдермен алдын ала келісім бойынша мектепке кіруге рұқсат етіледі.

8.2. Мектеп қызметкерлерімен кездесу үшін сізге:

- Мұғаліммен, сынып жетекшісімен, психологпен, әлеуметтік педагогпен, директордың орынбасарымен, директормен (мүмкін телефон арқылы, күнделік арқылы, бала арқылы жіберілген жазба т.б.) кездесудің уақыты мен орны туралы алдын ала келісім жасау керек;

- Белгіленген уақытта мектепке келіп, күзетшіге хабарласыңыз және келгеніңізді келушілерді есепке алу кітабына тіркеңіз (аты-жөніңізді көрсетіңіз, жеке басын куәландыратын құжатты, келу мақсатын, кездесу жоспарланған мектеп қызметкерінің аты-жөнін көрсетіңіз), күзетшіден мектеп қызметкеріне баруға ауызша рұқсат алыңыз;

- Мұғалімдермен кездесу тек үзіліс кезінде мүмкін екенін есте сақтаңыз, мұғалімдер мен оқушыларды сыныптан шақыруға тыйым салынады (төтенше жағдайларды қоспағанда);

- Екінші аяқ киімнің болуы (аяққап).

8.3. Мектепке алдын ала келісімсіз және тіркеусіз кіруге келесі жағдайларда рұқсат етіледі (сынып жетекшілері жиналыстың уақыты мен орны туралы күзетшіні хабардар етуге міндетті):

- ата-аналар жиналысы;

- Ашық есік күндері;

- Жеке мәселелер бойынша директордың қабылдау күні.

8.4. Ата-аналардың бастауыш мектепке бару тәртібі:

- оқу күнінің басында барлық мектеп оқушылары киімдерін шешеді, сондықтан ата-аналарға мектептің бірінші қабатында (вахтада) болу ұсынылмайды;

- 1-сынып оқушыларының ата-аналары үшін сабақ аяқталғаннан кейін 1 тоқсан ішінде балаларын бірінші қабатта кіреберіс фойесінде, вахта жанында немесе мектеп ғимаратының жанында қарсы алуға рұқсат етіледі;

- Мұғаліммен әңгімелесу мектептің бірінші қабатында вахтада немесе мектептің кіреберіс фойесінде (кезекшінің шақыруы бойынша) жүзеге асады.

Ата-аналардың бірінші қабатта (вахтадан әрі қарай) болуы ұсынылмайды, өйткені сабақ күні бойы бірінші қабатта өтеді, күзеттің тиімділігі төмендейді, мектептің санитарлық-эпидемиологиялық жағдайы нашарлайды.

8.5. Оқу процесіне қатысы жоқ адамдардың (ресми мемлекеттік мекеме өкілдерінің, тексерудің кез-келген түріне келген тұлғалардың, мәдениет және демалыс мекемелерінің өкілдерінің және т.б.) мектепке келу тәртібі.

8.6. Алдын ала бекітуге келіскен мектептің педагогикалық ұжымы:

- жоспарланған кездесу туралы ақпаратты күзетшіге қалдырады (келушілерді тіркеу журналы);

- келушіні белгіленген уақытта қарсы алу;

- кездесуден кейін оларды күзет бекетіне дейін шығарып салады.

8.7. Мектеп күзетшісі:

- келушілерді қарсы алады;

- келушілер журналына келу мақсаты туралы ақпаратты тіркейді;

- журналға келушілер туралы мәліметтердің жазылуын тексереді;

- педагогикалық ұжымға не істеу керектігін түсіндіреді;

- директорға мемлекеттік орган өкілдерінің келгені туралы хабарлайды.

8.8. Келесі тұлғалардың мектепке баруына рұқсат етілмейді:

- оқу процесіне қатысы жоқ тұлғалар (сауда, жарнама және т.б. өкілдері үшін);

- жеке басын куәландыратын және мақсатын айтуға келіспейтін келушілер.